

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2017 M. LIEPOS 5 D. NUTARIMO NR. 576 „DĖL ILGALAIKIO
DARBO IŠMOKŲ FONDO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKAITIMO
(TAP-20-276(2) (19-15632(3)))**

2020-03-06 Nr. NV-642

Vilnius

Rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Tikslas: Užtikrinti teisingą ir pagrįstą nepertraukiamo darbo stažo nustatymą, skiriant ilgalaikio darbo išmokas.

Esama situacija:

- Darbo kodeksas (toliau – DK) numato, kad atleidžiamam darbuotojui, atsižvelgiant į jo nepertraukiamą darbo stažą toje darbovietėje, įstatymo nustatyta tvarka¹ papildomai išmokama ilgalaikio darbo išmoka (57 str. 9 d.).
- Pagal Vyriausybės nutarimu patvirtintus Ilgalaikio darbo išmokų fondo nuostatus nepertraukiamas darbo laikotarpis nustatomas vadovaujantis Apdraustųjų valstybinių socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro (toliau – Apdraustųjų registras) duomenimis bei asmens ir buvusių darbdavių pateiktais dokumentais (darbo sutartys, pažymos, įsakymų dėl perkėlimo į kitą to paties juridinio asmens padalinį, kai dėl to keičiasi asmens draudėjas, ar perkėlimo pas kitą darbdavį darbdavių susitarimu kopijos ir kiti dokumentai, įrodantys darbo santykių tęstinumą pagal tuo metu galiojusius teisės aktus).
- Praktikoje, vertinant nepertraukiamą darbo stažą, kyla problemų, kadangi skirtingais laikotarpiais galiojo skirtingos nuostatos: pagal Darbo sutarties įstatymą, laikoma, kad darbo santykiai tęsėsi nepertraukiamai tik darbdavio reorganizavimo atveju; iki 2017-07-01 galiojęs DK numato, kad darbo santykiai nenutrūksta ir perkėlimo darbdavių susitarimu atveju; tiek pagal ankstesnį, tiek pagal naująjį DK, laikoma, kad darbo santykiai tęsėsi nepertraukiamai įmonės reorganizavimo ar verslo (jo dalies) perdavimo atveju. Kadangi Apdraustųjų registre dažnu atveju nebūna duomenų apie asmens perkėlimą iš vienos darbovietės į kitą, prašoma pateikti papildomus dokumentus. Darbdaviams padidėja administracinė našta, sulaukiama nepasitenkinimo. Priėmus sprendimą neskirti arba skirti mažesnę ilgalaikio darbo išmoką, neišvengiama ir teisminių procesų.

Esmė: Ilgalaikio darbo išmokų fondo nuostatuose siūloma:

- įtvirtinti, kad skiriant ilgalaikio darbo išmoką nepertraukiamo darbo laikotarpis būtų nustatomas pagal Apdraustųjų registro duomenis ir pagal dokumentus, įrodančius, kad buvo užtikrintas asmens darbo santykių tęstinumas (įrašai darbo sutartyse, kolektyvinės sutartys, įsakymai, susitarimai dėl perkėlimo pas kitą darbdavį ir kiti dokumentai), t.y. nevertinti, ar

¹ Pagal Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymą, asmeniui, išdirbusiam daugiau nei 5 metus ir atleistam darbdavio iniciatyva be darbuotojo kaltės, iš specialaus Ilgalaikio darbo išmokų fondo (administruoja „Sodra“) skiriama: darbuotojui dirbusiam nuo 5 iki 10 m. – 77,58 proc. jo 1 mėn. VDU, dirbusiam nuo 10 iki 20 m. – 77,58 proc. jo 2 mėn. VDU, o dirbusiam daugiau nei 20 m. – 77,58 proc. jo 3 mėn. VDU dydžio išmoka.

asmens perkėlimo į kitą darbovietę metu pagal Darbo sutarties įstatymą ar DK darbo santykiai laikomi nepertraukiamais;

- atsisakyti Nuostatų 8 punkto, reglamentuojančio tik vieną iš atvejų (darbdavio reorganizavimas), kai darbo santykiai laikomi nepertraukiamai.

Numatoma nauda: Aiškesnis ir teisingesnis nepertraukiamo darbo stažo nustatymo reglamentavimas padės sumažinti darbdavių ir darbuotojų nepasitenkinimą, užtikrinti, kad darbuotojams būtų išmokamos jiems priklausančio dydžio ilgalaikio darbo išmokos, padės išvengti skundų ir teisminių procesų.

Derinimas: Projektas suderintas su Finansų ministerija, Teisingumo ministerija ir „Sodros“ valdyba ir patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktą pastabą.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektas atitinka Vyriausybės programos siekius užtikrinti deramą darbuotojų teisių apsaugą, aiškų teisinį reguliavimą.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt